

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کودک مصدوم

تهیه و تنظیم: کریم فخاری
کارشناسی فوریت های پزشکی

مقدمه

- گزارش سالانه مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری ها نشان می دهد آسیب دیدگی همچنان شایع ترین علت مرگ کودکان در ایالت متحده است.
- در سال ۲۰۱۴ بیش از ۷ / ۵ میلیون آسیب غیر عمدی در کودکان رخ داده است.
- بیش از ۸۰ درصد مرگ های ناشی از آسیب با استراتژی های موثر برای پیشگیری از آسیب یا با اطمینان از مراقبت های مناسب در مرحله حاد، قابل پیشگیری هستند.

اپیدمیولوژی

- به طور نسبی ترومای بلانت (در مقابل نافذ ۷/۸٪) در جمعیت کودکان شایع تر است.
- **سقوط، برخورد عابران پیاده به اتومبیل، و آسیب دیدگی سرنشینان در اثر تصادفات** نقلیه موتوری، شایع ترین علل آسیب دیدگی کودکان در ایالت متحده می باشند.
- تنها سقوط منجر به بیش از ۲ / ۵ میلیون آسیب در سال می شود.
- سازمان بهداشت جهانی تخمین می زند که در سراسر جهان، تقریبا ۹۵۰۰۰۰ کودک بر اثر تروما قوت می کنند و ده ها میلیون نفر با آسیب های غیرکشنده در بیمارستان بستری می شوند.

الگوهای شایع آسیب

- ویژگی های منحصر به فرد آناتومیک و فیزیولوژیکی کودکان، همراه با مکانیسم های متداول آسیب دیدگی مربوط به سن، الگوهای آسیب دیدگی متمایز، اما قابل پیش بینی را ایجاد می کند.
- استفاده نادرست از کمربند ایمنی یا قرارگیری صندلی جلو در خودرو با ضربه کیسه هوا منجر به آسیب قابل توجهی می شود.
- ترومای بلانت کودکان که منجر به آسیب دیدگی سر می شود، منجر به آپنه، هیپونتیلیاسیون و هیپوکسی می شود که شایع تر از هیپوولمی و هیپوتانسیون است.

نوع تروما	الگوی آسیب
تصادف وسیله نقلیه موتوری (کودک مسافر است)	مهارنشده: ترومای چند سیستمی (از جمله قفسه سینه و شکم)، آسیب های سر و گردن، پارگی پوست سر و صورت مهار شده: آسیب های قفسه سینه و شکم، شکستگی ستون فقرات
تصادف وسیله نقلیه موتوری (کودک عابر پیاده است)	سرعت کم: شکستگی اندام تحتانی سرعت بالا: آسیب مولتی سیستم (شامل قفسه سینه و شکم)، آسیب های سر و گردن، شکستگی اندام تحتانی
سقوط از ارتفاع	کم: شکستگی های اندام فوقانی متوسط: آسیب های سر و گردن، شکستگی اندام فوقانی و تحتانی زیاد: ترومای مولتی سیستم (از جمله قفسه سینه و شکم)، آسیب های سر و گردن، شکستگی اندام فوقانی و تحتانی
سقوط از دوچرخه	بدون کلاه ایمنی: پارگی سر و گردن، پارگی پوست سر و صورت، شکستگی اندام فوقانی با کلاه ایمنی: شکستگی های اندام فوقانی برخورد دسته دوچرخه: آسیب های داخلی شکم

مسائل روانی - اجتماعی

- تبعات روانشناختی کودک آسیب دیده می تواند یک چالش بزرگ باشد. به ویژه در مورد یک کودک بسیار کم سن، هنگامی که استرس، درد یا سایر تهدیدهای قابل درک، توانایی کودک در پردازش حوادث ترسناک را مختل می کنند، ممکن است رفتار روانشناختی وا پس گرا (regressive psychological behavior) به وجود آید.
- درک این ویژگی ها و آرام نمودن کودک آسیب دیده، اغلب موثرترین وسیله برای دستیابی به روابط خوب و به دست آوردن ارزیابی جامع از وضعیت فیزیولوژیک کودک است.
- درمان همه بیماران با ارتباط موثر آغاز می شود، اما در برخورد با این والدین از اهمیت بیشتری برخوردار است.
- در صورتی که والدین نادیده گرفته شوند، ممکن است عصبانی یا پرخاشگر شده و موانع قابل توجهی را برای مراقبت موثر ایجاد کنند.

بهبودی و توانبخشی

- تاثیری که حتی آسیب جزئی می تواند در رشد و نمو کودک داشته باشد، برای کودکان ترومایی منحصر به فرد است.
- برخلاف یک بزرگسال بالغ از نظر آناتومیک، کودک نه تنها باید از آسیب دیدگی بهبود یابد بلکه رشد طبیعی را نیز ادامه دهد.
- کودکانی که حتی دچار آسیب مغزی اندکی هستند ممکن است دارای ناتوانی طولانی مدت در عملکرد مغزی، سازگاری روانشناختی یا سایر سیستم ها باشند.
- این ناتوانی ها می توانند تأثیر بسزایی در خواهر و برادر و والدین داشته باشند، در نتیجه منجر به میزان بالایی از اختلالات عملکرد خانواده، از جمله طلاق شوند.

پاتوفیزیولوژی

- پیامد نهایی کودک آسیب دیده می تواند با کیفیت مراقبت انجام شده در اولین لحظات پس از آسیب تعیین شود.
- در این دوره حساس، ارزیابی اولیه سیستماتیک و منظم بهترین استراتژی برای اجتناب از اختلال غیر ضروری و جلوگیری از نادیده گرفتن یک آسیب بالقوه کشنده است.
- همانند یک بیمار بزرگسال، سه علت شایع مرگ فوری در کودک شامل هیپوکسی، خونریزی گسترده و ترومای شدید به سیستم عصبی مرکزی می باشد.

ارزیابی اولیه

- ارزیابی اورژانس کودکان در هر سنی با ارزیابی اولیه آغاز می شود.
- استفاده از مثلث ارزیابی کودکان (Pediatric Assessment Triangle) در تماس اول با بیمار، به تعیین میزان شدت، تعیین فوریت برای درمان و شناسایی طبقه مشکل فیزیولوژیک کمک می کند.
- استفاده از مثلث ارزیابی کودکان (PAT) در تماس اول با بیمار، به تعیین میزان شدت، تعیین فوریت برای درمان و شناسایی طبقه مشکل فیزیولوژیک کمک می کند.
- سه جز PAT شامل ظاهر، تنفس و گردش خون پوست می باشد.

ارزیابی ظاهر

اولین قدم، استفاده از دستورالعمل **TICLS** برای ارزیابی ظاهر کلی کودک است:

- **Tone**: خود به خود حرکت می کند، در برابر معاینه، نشستن یا ایستادن مقاومت می کند (سن مناسب)
- **Interactiveness (تعاملی)**: هوشیار به نظر می رسد و با پزشک یا مراقب مشارکت دارد، با مردم و محیط تعامل دارد. اسباب بازی ها / اشیا را می گیرد. (به عنوان مثال، چراغ قوه)
- **Consolability (تسلی پذیری)**: دارای پاسخ افتراقی به مراقب در مقابل معاینه کننده است.
- **Look/gaze (نگاه / نگاه خیره)**: با پزشک ارتباط چشمی برقرار می کند، از نظر بصری پیگیری می کند.
- **Speech/cry (گفتار / گریه)**: شدیداً گریه می کند یا از گفتار مناسب سن استفاده می کند.

ارزیابی، تنفس و گردش خون پوست

- این مرحله شامل گوش دادن به صداهای غیرطبیعی راه هوایی و جستجوی پوزیشن غیرعادی و رترکشن می باشد.
- گردش خون پوست را با بررسی رنگ پریدگی، لکه لکه شدن، یا سیانوز ارزیابی کنند.

Pediatric Assessment Triangle

Appearance

Abnormal Tone
↓ Interactiveness
↓ Consolability
Abnormal Look/Gaze
Abnormal Speech/Cry

Work of Breathing

Abnormal Sounds
Abnormal Position
Retractions
Flaring
Apnea/Gasping

Circulation to Skin

Pallor
Mottling
Cyanosis

کودک را از نظر حادثه یا احتمال صدمه غیر حادثه ای ارزیابی کنید.

لمس:	مشاهده:
<ul style="list-style-type: none"> • سفتی شکم • درد در لمس اندام ها و ستون مهره ها	<p>نشانه های خطر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • رنگ پریدگی • خونریزی خارجی • علائم عفونت موضعی • عدم توانایی در حرکت دادن اندام

بررسی زخم ها

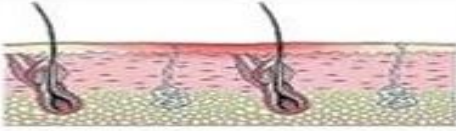

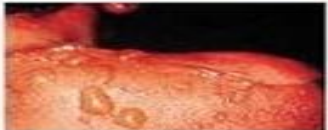

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	علائم و نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> در صورت وجود خونریزی با یک گاز استریل روی محل خونریزی فشار وارد کنید تا خونریزی کنترل شود (متوقف شود) در صورت نیاز، بالای محل خونریزی را ببندید و تا حدی فشار داده شود که قسمت انتهایی زخم تیره رنگ نشود. با آتل، عضو آسیب دیده را بی حرکت نگهدارید. به نزدیک ترین بیمارستان فوری ارجاع دهید. 	صدمه شدید	<ul style="list-style-type: none"> نشانه های خطر: خونریزی شدید عدم توانایی در حرکت دادن اندام ها رنگ پریدگی سفتی شکم درد در لمس اندام ها یا ستون فقرات
<ul style="list-style-type: none"> با سرم نرمال سالین زخم را بشوئید. با دقت زخم را تمیز کنید (باقیمانده اشیاء، لخته های خون در زخم های آلوده) بردارید. برای دادن آنتی بیوتیک مناسب کودک را به مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید. تا بهبود زخم، روزانه پانسمان را تعویض کنید. وضعیت وا کسیناسیون کزاز را بررسی کنید. به مراقب کودک بگویید چه موقع برگردد. 	صدمه متوسط	<ul style="list-style-type: none"> وجود حداقل یک یافته زیر: زخم های با علایم عفونت موضعی زخم های عمیق و آلوده زخم های چرکی
<ul style="list-style-type: none"> به مرکز بهداشتی درمانی برای بررسی بیشتر ارجاع دهید. 	احتمال صدمه غیر حادثه ای یا عمدی	<ul style="list-style-type: none"> خون مردگی های متعدد در مراحل مختلف بهبود سوختگی در محل های غیرمعمول مانند باسن ها
<ul style="list-style-type: none"> روزانه زخم را برای علائم عفونت کنترل کنید. تا بهبود زخم، روزانه یکبار آن را با آب تمیز شستشو دهید. وضعیت وا کسیناسیون کزاز را بررسی کنید. به مراقب کودک بگویید چه موقع فوری برگردد. 	صدمه خفیف	حوادث بدون خونریزی یا خونریزی اندک

سوختگی

- همه سوختگی ها صرف نظر از اندازه آنها جدی هستند و فقط یک آسیب پوستی نمی باشند.
- سوختگی های بزرگ سیستم های مختلف بدن از جمله سیستم قلبی، ریوی، کلیوی، گوارش و ایمنی را درگیر می کند.
- مکانیسم آسیب و الگوی سوختگی بایستی هماهنگی داشته باشند در غیر اینصورت امکان آسیب عمدی را در نظر بگیرید.

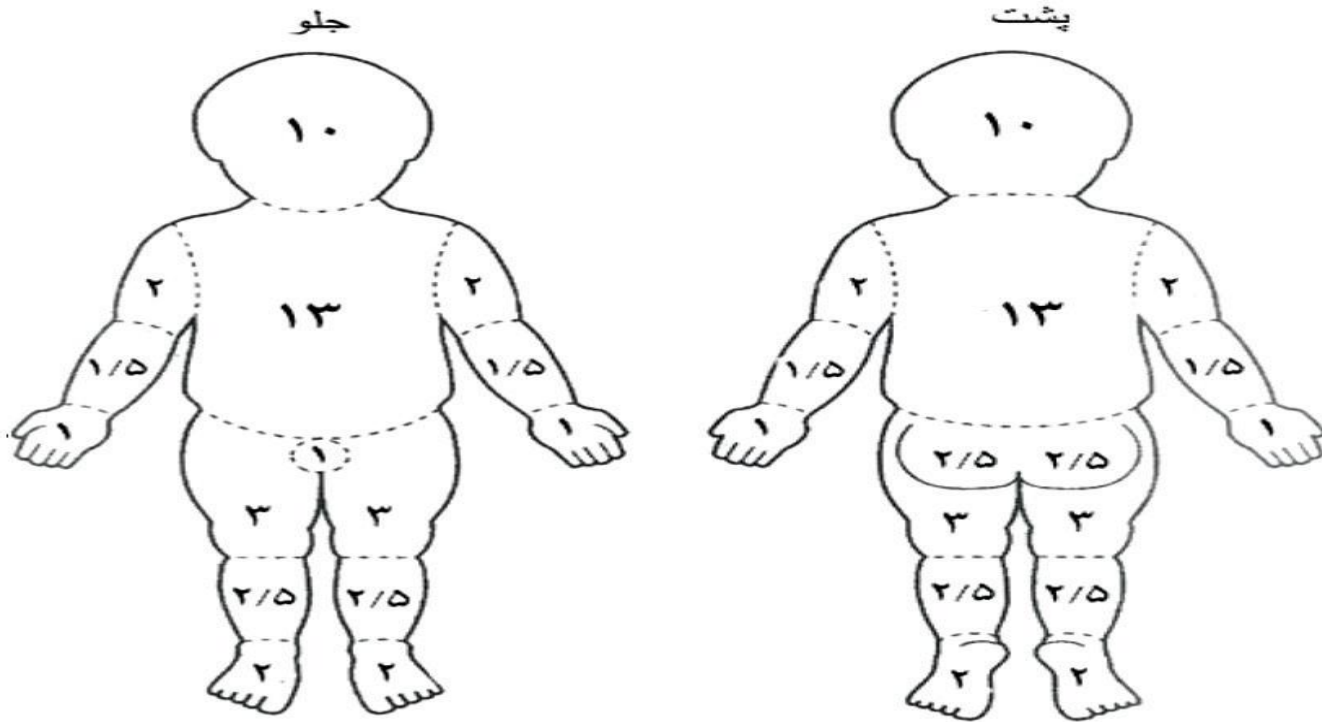
انواع سوختگی

درجه	علائم	قسمت درگیر کننده	شکل ظاهری
I	قرمزی تورم درد		
IIa	قرمزی تاول درد		
IIb	زرد رنگ تاول درد		
III	حالت چرمی خاکستری سیاه رنگ نکروز بی حسی		
IV			

درصد سوختگی اطفال

تنها سوختگی های شدید و متوسط (درجه II و III) را در نظر بگیرید.
از سرخی ساده پوست صرف نظر کنید

✓ کف دست کودکان معادل یک درصد سطح بدن آنهاست و در ارزیابی وسعت سوختگی می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

انواع سوختگی بر اساس منشاء

حرارتی

- باعث تغییر در انرژی درونی و بعضا تغییرات شیمیایی می شود

الکتریکی

- (موجب سوختگی درون بدن میشود ، آریتمی های قلبی)

شیمیایی

- (تخریب ترکیبات بیوشیمیایی غشاء سلول)

تشعشی (پرتویی)

- (از طریق فرایند یونیزاسیون باعث تخریب می شود)

سوختگی شدید

- سوختگی با ضخامت نسبی (درجه دو) ۱۰٪ و بیشتر
- سوختگی عمیق (درجه سه) ۲٪ و بیشتر
- سوختگی صورت، دست، سطح مفصل، اندام تناسلی و سوختگی حلقوی
- سوختگی بابرق ولتاژ بالا
- سوختگی شیمیایی
- سوختگی استنشاقی
- سرمازدگی
- آسیب های همراه (شکستگی)
- سابقه بیماری مزمن

تشخیص نوع درمان

- در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه (باز کردن راه هوایی-تنفس) را انجام دهید.
- برای پیشگیری از پایین آمدن قند خون، اقدامات لازم را انجام دهید.
- در سوختگی استنشاقی، صورت و سوختگی بیش از ۱۵٪ از راه دهان چیزی نخورد.
- لباس های فشاری و تنگ خارج شود و مناطقی که لباس به بدن چسبیده از اطراف با قیچی جدا شود و نباید کنده شود.
- سطح سوختگی را با آب سرد نشوید.
- برای اجتناب از کاهش دمای بدن از حوله یا ملحفه تمیز و خشک استفاده کنید و بیمار را با پتو بپوشانید.
- برای کاهش درد شیاف استامینوفن بدهید.
- هرگز تاول ها را پاره نکنید (نترکانید) بجز سرمازدگی روی سطح زخم کره، روغن و حتی پماد سوختگی مالیده نشود.
- آنتی بیوتیک ندهید.
- در سوختگی شیمیایی، استنشاقی، با قیر و سرمازدگی اقدامات اولیه را در صورت امکان انجام و سپس ارجاع دهید.
- پس از اقدامات فوق، کودک را به بیمارستان فوری ارجاع دهید.

سوختگی متوسط

- سوختگی با ضخامت نسبی (درجه دو) کمتر از ۱۰٪
- سوختگی عمیق (درجه سه) کمتر از ۲٪

تشخیص نوع درمان

- برای کاهش درد استامینوفن بدهید.
- محل و اطراف سوختگی را با آب تمیز و نرمال سالین سرد (۱۵ - ۸ درجه سانتیگراد) شستشو دهید.
- هرگز تاول ها را پاره نکنید (نترکانید)
- روی سطح سوختگی یخ نگذارید.
- از روغن، کره و... برای پوشش زخم استفاده نکنید.
- آنتی بیوتیک ندهید و پماد کورتون دار استفاده نشود.
- سطح زخم را با پماد ضعیف (باسیتراسین، نیتروفورازون، جنتامایسین و...) بپوشانید و روی آن گاز استریل بگذارید.
- به مادر آموزش دهید روزی ۲ بار زخم را با صابون یا شامپوی بچه شستشو دهد و زخم را با همان پماد بپوشاند.
- به مادر توصیه کنید در صورت بروز تب، بی قراری، استفراغ، تشنج و نخوردن غذا فوری مراجعه نماید.
- جهت پیگیری زخم سوختگی، دو روز بعد مراجعه کند.
- وضعیت ایمن سازی کزاز را بررسی کنید.

سوختگی خفیف

سوختگی سطحی (درجه یک) بدون تاول همراه با درد

- برای کاهش درد استامینوفن بدهید.
- مایعات بیشتر به کودک داده شود.
- به مادر توصیه کنید محل سوختگی را روزانه تمیز کند و جهت مرطوب و چرب نگه داشتن پوست از کرم های مرطوب کننده (وازلین یا اکسید روی) استفاده کند.
- به مادر توصیه کنید در صورت بروز تب، تشدید درد و یا تغییر رنگ سوختگی مراجعه نماید.

کودک با شرح حال تماس یا بلع فرآورده های نفتی مراجعه کرده است.

مشاهده و استشمام کنید:	سوال کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • سرفه و تنفس مشکل • بویی که احتمال استفاده از مواد نفتی (نفت، بنزین، گازوئیل) را قطعی کند.	<ul style="list-style-type: none"> • زمان تماس یا بلع؟

کودک با شرح حال تماس یا بلع فراورده های نفتی مراجعه کرده است.

علائم و نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<ul style="list-style-type: none"> سرفه و تنفس مشکل یا نشانه های خطر 	<p>مسمومیت شدید و حاد نفتی</p>	<ul style="list-style-type: none"> در صورت نیاز، احیاء کمک های اولیه آن را انجام دهید. تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید، زغال فعال ندهید. تعویض لباس کودک، شستشوی بدن و قسمت های که به فرآورده های نفتی آغشته است. به نزدیکترین مرکز درمانی (بیمارستان) ارجاع دهید
<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد نفتی کمتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا 	<p>مسمومیت حاد نفتی</p>	<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. زغال فعال ندهید. تعویض لباس کودک، شستشوی بدن و قسمت های که به فرآورده های نفتی آغشته است. برای ۶ ساعت کودک را زیر نظر بگیرید. به مادر بگویید اگر کودک سرفه یا تنفس مشکل پیدا کرد، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید.
<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد نفتی بیشتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا 	<p>مسمومیت نفتی خفیف</p>	<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید. زغال فعال ندهید. به مادر بگویید اگر کودک سرفه یا تنفس مشکل پیدا کرد، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید.

کودک با شرح حال تماس یا بلع مواد سوزاننده مراجعه کرده است.

مشاهده و استشمام کنید:	سوال کنید:
<p>نشانه های خطر</p> <ul style="list-style-type: none"> • سوختگی دهان و یا مشکل بلع • بویی که احتمال استفاده از مواد سوزاننده (پاک کننده ها، سفیدکننده ها و غیره) را قطعی کند.	<p>زمان تماس یا بلع؟</p>

کودک با شرح حال تماس یا بلع مواد سوزاننده مراجعه کرده است.

علائم و نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<ul style="list-style-type: none"> مشکل در عمل بلع یا نشانه های خطر یا درگیری چشم ها یا دهان	مسمومیت شدید و حاد مواد سوزاننده	<ul style="list-style-type: none"> در صورت نیاز، احیاء کمک های اولیه آن را انجام دهید. تحریک به استفراغ نکنید و شستشوی معده انجام ندهید زغال فعال ندهید. محل و اطراف محل تماس بخصوص چشم ها را با آب تمیز و فراوان و یا نرمال سالین شستشو دهید. فوری به نزدیکترین مرکز درمانی (بیمارستان) ارجاع دهید.
<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد سوزاننده کمتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا	مسمومیت حاد مواد سوزاننده	<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید، شستشوی معده انجام ندهید، زغال فعال ندهید و در اولین فرصت ممکن آب و شیر به مقدار کم و دفعات متعدد برای رقیق کردن سم به بیمار بدهید. محل و اطراف محل تماس را با آب تمیز و فراوان و یا نرمال سالین شستشو دهید برای ۶ ساعت کودک را زیر نظر بگیرید. به مادر بگویید اگر کودک مشکل تنفسی، بینایی و سختی در بلع پیدا کرد، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید.
<ul style="list-style-type: none"> خوردن مواد سوزاننده بیشتر از ۶ ساعت و نبودن علائم بالا	مسمومیت خفیف مواد سوزاننده	<ul style="list-style-type: none"> تحریک به استفراغ نکنید، شستشوی معده انجام ندهید، زغال فعال ندهید و در اولین فرصت ممکن آب و شیر به مقدار کم و دفعات متعدد برای رقیق کردن سم به بیمار بدهید. به مادر بگویید اگر کودک مشکل تنفسی، بینایی و سختی در بلع پیدا کرد، فوری برگردد. یک روز بعد کودک را پیگیری کنید.

مسمومیت با مواد ارگانو فسفره

مشاهده کنید:	سوال کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • مردمک تنگ شده سرسنجاقی • نشانه های پاراسمپاتیک (آبریزش زیاد دهان، تعریق، اسهال، افزایش ترشحات راه های تنفسی، اشک ریزش و گرفتگی عضلانی)	<ul style="list-style-type: none"> • از چه زمانی تماس یا بلع داشته است؟ • با چه سمی مسموم شده است؟

مسمومیت با مواد ارگانو فسفره

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	علائم و نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> • در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید. • بیمار را وادار به استفراغ نکنید زیرا اغلب حشره کش ها حلال نفتی دارند. • اگر به پوست و لباس کودک ریخته است، لباس های او را درآورده و پوست او را با آب و صابون بشوئید. • فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید. 	<p>مسمومیت شدید و حاد با حشره کش</p>	<p>بلع حشره کش یا سموم گیاهی و یکی از علائم زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • مردمک تنگ شده سر سنجاقی • یکی از نشانه های پاراسمپاتیک
<ul style="list-style-type: none"> • اگر به پوست و لباس کودک ریخته است، لباس های او را درآورده و پوست او را با آب و صابون بشوئید. • بیمار را وادار به استفراغ نکنید زیرا اغلب حشره کش ها حلال نفتی دارند. • کودک را به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید. 	<p>احتمال مسمومیت حاد با حشره کش</p>	<ul style="list-style-type: none"> • بلع حشره کش یا سموم گیاهی کمتر از ۶ ساعت و بدون هیچیک از نشانه های فوق
<ul style="list-style-type: none"> • اطمینان خاطر دهید. • به مادر بگویید اگر کودک مشکل پیدا کرد، فوری برگردد. • یک روز بعد کودک را پیگیری کنید. 	<p>مسمومیت حاد بدون علامت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • بلع حشره کش یا سموم گیاهی بیشتر از ۶ ساعت و عدم وجود علائم بالا

مسمومیت دارویی یا مواد مخدر

مشاهده کنید:	سوال کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • تنفس مشکل • افزایش درجه حرارت بدن (۴۲ درجه سانتیگراد یا بالاتر) • کاهش درجه حرارت بدن (۳۵ درجه سانتیگراد یا پایین تر) 	<ul style="list-style-type: none"> • چه دارویی؟ • از چه زمانی؟ • چقدر؟ • آیا استفراغ، اسهال، درد شکمی دارد؟

علائم و نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<p>وجود هر یک از علائم زیر با مصرف دارو:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تنفس مشکل • نشانه های خطر • افزایش یا کاهش درجه حرارت بدن • استفراغ، اسهال، درد شکمی • خوردن نامعلوم از هر دارو • خوردن هر مقدار از دارو غیر تجویزی • مصرف هر مقدار از مواد مخدر 	<p>مسمومیت دارویی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • در صورت نیاز به احیاء، کمک های اولیه آن را انجام دهید. • در صورتی که کودک تا یک ساعت پس از بلع مراجعه کرده ا گر کودک هوشیار باشد با تحریک عقب حلق به وسیله آبسلانگ یا با دسته یک قاشق وی را تحریک به استفراغ کنید. اگر استفراغ نکرد، یک داروی تحریک کننده استفراغ مانند شربت اپیکا (زیر ۶ ماه استفاده از شربت اپیکا ممنوع است) بدهید. شربت اپیکا ۱۵ ml برای بالای ۲سال داده ۱۰ ml برای ۶ ماه تا ۲ سال یا می شود • فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید.

مارگزیدگی

مشاهده کنید:	سوال کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر • درد موضعی یا تورم • سیاه شدن موضعی • ادرار قهوه ای تیره تا سیاه رنگ • مشکل در بلعیدن و صحبت کردن • مشکل تنفسی • افتادگی پلک و فلج عضلات • خونریزی از لثه ها، بینی، زخم ها یا نقاط خونریزی زیر پوست • محل گزیدگی	<ul style="list-style-type: none"> • چه موقع کودک گزیده شده است؟ • آیا درد موضعی شدیدی دارد؟

مارگزیدگی

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	علائم و نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> • روی محل گزیدگی را برش ندهید و با دهان زهر را مکش نکنید. • از کمپرس یخ به هیچ عنوان استفاده نکنید. • اندام آسیب دیده (دست یا پا) را با آتل بی حرکت نگهدارید و در سطح پایین تر از قلب نگه دارید. • در صورت وجود علائم نورو توکسیک، از محل انگشتان تا قسمت پروگزیمال محل گزش بانداژ کنید. • از تورنیکه استفاده نکنید. • فوری به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید. 	<p>مارگزیدگی با مسمومیت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • شرح حال مار گزیدگی و یکی از علائم زیر: • نشانه های خطر • تمایل به خونریزی • درد موضعی شدید و تورم • مشکل در بلعیدن یا در تنفس • گزیدگی در سر، گردن و تنه • سیاه شدن موضعی • ادرار قهوه ای تیره تا سیاه • افتادگی پلک و فلج عضلات
<ul style="list-style-type: none"> • از کمپرس یخ به هیچ عنوان استفاده نکنید. • زخم را تمیز کنید. • وضعیت وا کسیناسیون کزاز را بررسی کنید . • برای ۸ تا ۱۲ ساعت کودک را زیر نظر بگیرید و دوباره بررسی کنید. • به مادر آرامش خاطر دهید و بگویید اگر کودک مشکلی پیدا کرد، فوری برگردد 	<p>مار گزیدگی بدون مسمومیت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • سابقه مارگزیدگی بیشتر از ۶ ساعت و عدم وجود هیچیک از علائم بالا

گزش حشرات رطیل و عقرب

مشاهده کنید:

- تنفس مشکل یا خرخر
- اختلال دید
- درد عضلانی متناوب
- محل گزیدگی یا وجود نیش

علائم و نشانه ها	طبقه بندی	تشخیص نوع درمان
<p>شرح حال گزش و یکی از علائم زیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نشانه های خطر یا • تنفس مشکل یا خرخر یا • اختلال دید یا • درد عضلانی متناوب	گزش شدید	<ul style="list-style-type: none"> • از کمپرس آب سرد یا یخ برای کاهش درد و تورم استفاده کنید. • زخم را تمیز کنید. • روی محل گزیدگی را برش ندهید و با دهان زهر را مکش نکنید. • از تورنیکه استفاده نکنید. • فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید.
<ul style="list-style-type: none"> • واکنش (تحریک) موضعی	گزش غیر شدید	<ul style="list-style-type: none"> • زخم را تمیز کنید. • وضعیت واکنش کسیناسیون کزاز را بررسی کنید. • شربت دیفن هیدرامین تجویز کنید. • در صورت نیاز، استامینوفن بدهید. • کودک را به مدت ۶ تا ۱۲ ساعت زیر نظر بگیرید. اگر علائم پیدا کرد فوری ارجاع دهید. • به مادر آرامش خاطر دهید و بگویید اگر کودک مشکلی پیدا کرد، فوری برگردد

کاز گرفتگی

مشاهده کنید:	سوال کنید:
<ul style="list-style-type: none"> • تب، ضعف، بی اشتهايي • ظهور نا گهاني علائم عصبي مانند تحريك پذيري، ترس از آب يا نور، افزايش ترشح بزاق • فلج شل پايين رونده	<p>آيا كودك توسط حيواناتي نظير گربه، سگ يا حيوان مشكوك به هاري (شغال، خفاش....) گزيده يا ليسيده شده است؟</p>

گاز گرفتگی

تشخیص نوع درمان	طبقه بندی	علائم و نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> • اقدامات محتمل به هاری را انجام دهید. • فوری به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید. • حیوان مهاجم تحت مراقبت قرار گیرد و گزارش فوری به مرکز بهداشت شهرستان داده شود. 	<p>مظنون به هاری</p>	<ul style="list-style-type: none"> • سابقه گاز گرفتگی و یکی از علائم زیر: • نشانه های خطر • تب، ضعف، بی اشتها • ظهور نا گهانی علائم عصبی • فلج شل پایین رونده
<ul style="list-style-type: none"> • با آب تمیز و صابون لابلای زخم را حداقل بمدت ۱۰ دقیقه شستشو دهید. • کف صابون را با استفاده از فشار آب از لابلای زخم شسته شود. • قسمت های له شده و کشیف از زخم جدا شود. • بامحلول بتادین یا الکل اتیلیک (۷۰ - ۴۰٪) زخم را ضدعفونی کنید. • کودک را فوراً به مرکز بهداشت شهرستان ارجاع دهید. • حیوان مهاجم تحت نظر قرار گیرد و گزارش به مرکز بهداشت شهرستان داده شود. 	<p>محتمل به هاری</p>	<ul style="list-style-type: none"> • سابقه گاز گرفتگی و عدم وجود هیچیک از علائم بالا

کارتان را آغاز کنید؛
توانایی انجام را به دست خواهید آورد

